

Lausunto
30.08.2021

Asia: VN/22558/2020

Lausuntopyyntö monikanavarahoituksen purkamisen valmistelun virkamiesselvityksestä

Yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvaukset

Kommenttinne koskien yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvausten osiota (luku 3)

Puutteistaan huolimatta Kelan sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvaukset (SV-järjestelmä) ovat julkisen talouden näkökulmasta kustannustehokas tapa parantaa terveyspalveluiden saatavuutta. Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry ei kannata SV-korvauksista luopumista ja/tai vastaavan rahoituksen siirtämistä hyvinvointialueille. Päinvastoin Sote-uudistuksen ja monikanavarahoituksen tarkastelun yhteydessä on hyvä mahdollisuus kehittää järjestelmää sekä korjata sen tunnettuja ongelmia.

Nykyisestä SV-järjestelmästä olisi myös helposti kehitettävissä palveluseteliperusteinen valtakunnallinen järjestelmä, jolla voisi tehokkaasti purkaa esimerkiksi silmätautien hoitojonoja vapauttamalla silmätautien poliklinikoiden kapasiteettia vaativampien silmäsairauksien hoitoon ohjaamalla potilaita seurantoihin ja hoitoihin optikkoliikkeisiin ja niiden optometri- ja silmälääkärivastaanotoille.

Silmäterveydenhuollossa yksityinen sektori on vuosikymmenien ajan käytännössä vastannut itsenäisesti peruspalveluiden tuotannosta ja siten paikannut julkisen puolen palveluvajetta. Tässä tuotannossa SV-korvaukset ovat merkittävä instrumentti niin silmälääkäripalveluiden kuin silmätutkimusten (silmlaboratoriopalvelut) osalta. Silmälääkäripalkkioita potilaat ovat maksaneet vuosittain noin 55 miljoonaa euroa, josta heille on Kelan SV-järjestelmän kautta korvattu noin 10 miljoonaa euroa. Silmälääkärin määräämistä silmätutkimuksista puolestaan potilaat ovat maksaneet noin 5 miljoonaa euroa, joista heille on SV-järjestelmän kautta korvattu noin 1 miljoonaa euroa.

Nykyinen valtakunnallinen 700 toimipaikan optikkoliikevetoinen palvelujärjestelmä on kehittynyt maamme vuosikymmenien kuluessa. Se on lähes kaikkialla erinomaisesti potilaiden saavutettavissa erityisesti julkiseen palvelutuotantoon verrattuna.

Virkamiesselvitys esittää, ettei palveluiden kysyntä lisääntyisi julkisella sektorilla merkittävästi, jos SV-järjestelmä lopetettaisiin. Silmätautien osalta NÄE ei voi tähän näkemykseen yhtyä. On selvää, että silmäsairauksista kärsivien potilaiden lukumäärän kaksinkertaistuessa ja käyntimäärän moninkertaistuessa väestön ikääntymiskehityksen johdosta seuraavan vuosikymmenen aikana, SV-järjestelmän poistaminen yksityisiltä

palveluilta johtaa merkittävään siirtymään julkisten palveluiden käyttöön ja hoitojonojen kasvuun. NÄE:n mielestä SV-korvausten lakkauttamisen sijaan tulee suunnitella niiden kehittämistä.

Nykyjärjestelmän lakkauttaminen (vaihtoehto B) keskittäisi silmäterveydenhuollon palveluita entisestään kasvukeskuksiin ja heikentäisi merkittävästi silmälääkäripalveluiden saatavuutta maakuntakeskuksissa ja syrjäseuduilla. Vaihtoehto epäilemättä myös lisäisi yksityisten terveyspalveluvakuutusten kysyntää.

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

Vaihtoehto A.

Silmäterveydenhuollon osalta korvaustasoja tulisi nostaa vastaamaan vuosien aikana kohonnutta palkkiotasoa sekä mahdollistaa nykyistä sujuvampi ja monipuolisempi optometrismi (rajatulla lääkkeenmääräämisoikeudella varustettu laillistettu optikko)-vetoisten palveluiden korvattavuus.

Matkakorvaukset

Kommenttinne koskien matkakorvausten osiota (luku 4)

Ei kantaa

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

Ei kantaa

Vaativa lääkinällinen kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapia

Kommenttinne koskien kuntoutuksen osioita (luku 5)

Ei kantaa

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

Ei kantaa

Lääkekorvaukset

Kommenttinne koskien lääkekorvausten osiota (luku 6)

Ei kantaa

NÄKEMINEN JA
SILMÄTERVEYS
NÄE RY

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

Ei kantaa

Muita kommentteja ja huomioita

Onko teillä muita kommentteja tai huomiota monikanavarahoituksen purkamisen valmistelun jatkotyössä huomioitavaksi?

Ei kantaa

Tast Panu

Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry